

Lag om ändring i lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet;

utfärdad den 9 november 2017.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet

dels att 5 och 13–18 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 12, 15 och 18 §§ ska utgå,

dels att 7, 12 och 19 §§ ska betecknas 12 a, 13 och 26 §§,

dels att rubriken till lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet, 1–12 och nya 12 a, 13 och 26 §§ och rubrikerna närmast före 2, 13 och 14 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas tjugo nya paragrafer, 3 a, 5–5 c, 7, 12, 13 a–25 §§, samt närmast före 21 och 26 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Lag om finansiering av kärntekniska restprodukter

1 § Denna lag syftar till att säkerställa finansieringen av de skyldigheter som följer av 10 § 3 och 4 samt 11 och 12 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

Ordförklaringar

2 § I denna lag avses med *kärnteknisk anläggning*, *kärnkraftsreaktor*, *permanent avstängd kärnkraftsreaktor*, *kärnämne* och *kärnavfall* detsamma som i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

3 § I denna lag avses med *restprodukt*

1. använt kärnbränsle eller annat kärnämne som inte ska användas på nytt, och

2. kärnavfall som uppkommer vid en kärnteknisk anläggning efter det att anläggningen är permanent avstängd.

3 a § I denna lag avses med

tillståndshavare: den som enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet har tillstånd till en kärnteknisk verksamhet som ger eller har gett upphov till restprodukter, och

¹ Prop. 2016/17:199, bet. 2017/18:FöU2, rskr. 2017/18:17.

reaktorinnehavare: tillståndshavare som har tillstånd att inneha eller driva en eller flera kärnkraftsreaktorer som inte permanent har stängts av före den 1 januari 1975.

4 § Med *kärnavfallsavgift* avses i denna lag avgift för att finansiera

1. tillståndshavarnas kostnader för en säker hantering och slutförvaring av restprodukter,

2. tillståndshavarnas kostnader för en säker avveckling och rivning av kärntekniska anläggningar,

3. tillståndshavarnas kostnader för den forsknings- och utvecklingsverksamhet som behövs för att de åtgärder som avses i 1 och 2 ska kunna vidtas,

4. statens kostnader för sådan forsknings- och utvecklingsverksamhet som behövs för att pröva de åtgärder som avses i 1–3,

5. statens kostnader för förvaltning av medel och prövning av frågor enligt denna lag,

6. statens kostnader för tillsyn av sådan verksamhet som avses i 2,

7. kostnader som

a) staten och kommunerna har för prövning av frågor om slutförvaring av restprodukter, och

b) staten har för övervakning och kontroll av slutförvar av restprodukter enligt 16 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,

8. tillståndshavarnas, statens och kommunernas kostnader för information till allmänheten i frågor som rör hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall, och

9. stöd till ideella föreningar för insatser i samband med frågor om lokalisering av anläggningar för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle.

5 § I denna lag avses med

grundkostnad: de årliga förväntade kostnaderna för åtgärder och verksamheter som avses i 4 § 1–3, och

merkostnad: de årliga förväntade kostnaderna för åtgärder och verksamheter som avses i 4 § 4–9.

5 a § I denna lag avses med *kärnavfallsfonden* den fond som avgifter har avsatts i för att finansiera framtida grundkostnader, merkostnader och kostnader som avses i 1 § lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m.

5 b § I denna lag avses med *finansieringsbelopp* ett belopp som för varje tillståndshavare motsvarar skillnaden mellan å ena sidan de förväntade återstående grundkostnaderna och merkostnaderna för de restprodukter som har uppkommit då beräkningen görs och å andra sidan tillståndshavarens andel i kärnavfallsfonden.

5 c § I denna lag avses med *kompletteringsbelopp* ett belopp som kompletterar finansieringsbeloppet med hänsyn till att det kan visa sig otillräckligt.

6 § En tillståndshavare ska betala kärnavfallsavgift till den myndighet som regeringen bestämmer.

Kärnavfallsavgiften ska säkerställa finansieringen av tillståndshavarens del av de totala grundkostnaderna och merkostnaderna.

7 § En tillståndshavares kärnavfallsavgift ska beräknas så att det diskonterade värdet av de förväntade inbetalningarna av tillståndshavarens avgifter tillsammans med behållningen i tillståndshavarens andel av kärnavfallsfonden motsvarar det diskonterade värdet av tillståndshavarens grundkostnader och merkostnader. Vid beräkningarna ska en diskonteringsränta som motsvarar den förväntade avkastningen i kärnavfallsfonden användas.

De förväntade inbetalningarna ska

1. för en tillståndshavare med en kärnteknisk anläggning i drift avse inbetalningar under anläggningens återstående drifttid eller den längre eller kortare tidsperiod som det finns särskilda skäl för och som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, och

2. för en tillståndshavare som inte har någon kärnteknisk anläggning i drift avse inbetalningar under en tidsperiod som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i det enskilda fallet ge en tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare dispens från avgiftsskyldigheten.

9 § En tillståndshavare ska ställa säkerhet för finansieringsbeloppet. En reaktorinnehavare ska ställa säkerhet även för kompletteringsbeloppet.

Vid beräkningarna av finansieringsbeloppet och kompletteringsbeloppet ska de återstående grundkostnaderna och merkostnaderna beräknas med en diskonteringsränta som motsvarar den förväntade avkastningen i kärnavfallsfonden.

Kompletteringsbeloppet ska bestämmas till det belopp som tillsammans med finansieringsbeloppet och reaktorinnehavarens andel i kärnavfallsfonden gör att reaktorinnehavaren med hög sannolikhet kan fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag även om inga ytterligare kärnavfallsavgifter betalas och inga ytterligare säkerheter ställs.

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs för att en säkerhet enligt denna lag ska godtas. Sådana föreskrifter får innebära att en tillståndshavare ska ställa säkerhet genom att ange ett eller flera ägarbolag som åtar sig att fullgöra tillståndshavarens avgiftsskyldighet.

11 § Skyldigheten att betala kärnavfallsavgift och ställa säkerhet upphör när tillståndshavaren har fullgjort samtliga sina skyldigheter enligt 10 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller fått dispens från dem.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer prövar frågor om kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp, kompletteringsbelopp och om godkännande av de säkerheter som ska ställas.

12 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om hur kärnavfallsavgiften, finansieringsbeloppet och kompletteringsbeloppet beräknas, hur kärnavfallsavgiften betalas och hur säkerhet ska ställas.

Förvaltning av medlen i kärnavfallsfonden

13 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska förvalta de betalade kärnavfallsavgifterna, de avgifter som har betalats enligt lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. och avgifternas avkastning i kärnavfallsfonden.

Fondmedlen ska förvaltas aktsamt för att säkerställa finansieringen av de framtida kostnader som avgifterna är avsedda för. Förvaltningen får omfatta förvärv av aktier eller andelar i ett företag. Avkastningen på fondens medel ska läggas till kapitalet.

13 a § Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om fonden och dess förvaltning.

Fondmedlens och säkerheternas användning

14 § Fondmedlen ska användas för den andel av kostnaderna enligt 4 § som en tillståndshavare svarar för enligt 6 § andra stycket.

Fondmedel som inte behövs för att finansiera den avgiftsskyldiges andel enligt 6 § andra stycket ska återbetalas till den som har betalat avgifterna.

15 § Fondmedel som är hänförliga till avgifter enligt lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. får trots 14 § endast användas för att ersätta sådana kostnader som anges i den lagen. Överskjutande sådana medel ska tillfalla staten.

16 § Fondmedel som har utbetalats från fonden för sådan användning som anges i 14 § första stycket eller 15 § men inte använts i enlighet med de bestämmelserna eller i enlighet med beslutet om utbetalning ska återbetalas till kärnavfallsfonden eller avräknas mot kommande utbetalningar.

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

1. prövar frågor om återbetalning och avräkning, och
2. får i enskilda fall besluta att den som har tagit emot fondmedel ska betala kompensation för förlorad avkastning på medel som ska återbetalas till fonden eller avräknas från kommande utbetalningar.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om användningen av fondmedlen.

18 § En säkerhet som har ställts enligt 9 § får tas i anspråk och tillföras fonden, om

1. det kan förväntas att fonderade medel inte kommer att räcka för att säkerställa finansieringen av de kostnader som tillståndshavaren ska finansiera enligt 4 §, och

2. tillståndshavaren inte betalar beslutade kärnavfallsavgifter eller vidtar de åtgärder som i övrigt behövs för att säkerställa finansieringen enligt 4 §.

19 § Säkerheter får tas i anspråk och tillföras fonden endast i den omfattning som behövs för att tillståndshavarens andel av kärnavfallsfonden kan

förväntas räcka för att säkerställa den finansiering som avses i 6 § andra stycket. **SFS 2017:1065**

20 § Regeringen prövar frågor om att ställda säkerheter ska tas i anspråk.

Redovisning och tillsyn

21 § En tillståndshavare ska

1. varje år upprätta en utbetalningsplan för de grundkostnader som förväntas uppkomma under nästkommande kalenderår,
2. vart tredje år upprätta en beräkning av sina förväntade återstående grundkostnader, och
3. lämna de uppgifter och kostnadsberäkningar som behövs för att regeringen och tillsynsmyndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt denna lag.

22 § Tillståndshavare, kommuner och ideella föreningar som har fått fondmedel enligt denna lag ska redovisa hur medlen har använts.

23 § Utbetalningsplaner, beräkningar, redovisningar och övriga uppgifter enligt 21 och 22 §§ ska ges in till den myndighet som regeringen bestämmer.

24 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva tillsyn över att denna lag och föreskrifter och beslut som har meddelats i anslutning till lagen följs.

25 § Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och beslut som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Straff

26 § Den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter enligt 21 § 3 genom att lämna oriktig uppgift till tillsynsmyndigheten döms till böter, om gärningen inte är belagd med straff enligt brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2017.

På regeringens vägnar

KAROLINA SKOG

Egon Abresparr
(Miljö- och energidepartementet)

